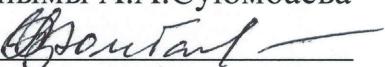

«БЕКИТЕМИН»

И. Раззаков атындағы КМТУнун
профсоюздук комитеттін
төрайымы А.А.Суюмбаева

« ____ » 20 ____

«БЕКИТЕМИН»

И. Раззакова атындағы КМТУнун
ректору М.К. Чыныбаев

« ____ » 20 ____

«МЕХАНИКА ЖАНА ӨНДҮРҮШТҮК
ИНЖЕНЕРИЯ» КАФЕДРАСЫНЫН
ПРОФЕССОРДУК-ОКУТУУЧУЛАР КУРАМЫНА
КЫЗМАТТЫК НУСКАМА

БИШКЕК 2022-ж.

КАФЕДРА БАШЧЫСЫНЫН КЫЗМАТТЫК НУСКАМАСЫ

Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү ченемдик укуктук актыларына, ЖОЖдун Уставына, университеттин жана факультеттин Окумуштуулар кеңешинин чечимдерине ылайык кафедрадагы окуу, окуу-методикалык, илимий, тарбиялык, уюштуруу иштерине, ошондой эле илимий-педагогикалык кадрлардын квалификациясын жогорулатууга түздөн-түз жетекчилик кылат.

Окуу процессин, илимий иштерди жүргүзүүгө жана уюштурууга, мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык адистерди сапаттуу даярдоого, кадрларды тандоого жана жайгаштырууга, кафедранын материалдык-техникалык жактан камсыз болушуна жооптуу.

Уюштуруу иштери

Кафедранын профессордук – окутуучулук курамынын жана окуу-методикалык көмөкчү кызматкерлеринин иштерине жетекчилик кылат.

Кафедранын жылдык жана перспективдүү иш пландарын түзөт жана алардын аткарылышын көзөмөлдөйт.

Кафедранын жарым жылдык жана жылдык отчетторун түзөт.

Кафедранын иш кагаздарынын туура жолго коюлушун көзөмөлдөйт. Кафедрага докторанттардын, аспиранттардын, интерндердин жана илимий кызматкерлердин контингентин аныктайт.

Университеттин жана факультеттин Окумуштуулар кеңешинин отурумдарына, аттестациялык жана башка комиссиялардын ишине жана аларга материалдарды даярдоого катышат.

Студенттер арасында өзүн-өзү башкаруунун формаларын иштеп чыгат. Коомдук уюмдар менен байланышты сактап турат.

Бүтүрүүчүлөрдү ишке орноштурууга көмөк көрсөтүү боюнча иштерди жүргүзөт, бүтүрүүчүлөр менен болгон мамилени колдоону уюштурат.

Кафедранын кызматкерлеринин эмгек жана аткаруу тартибин сактоосу учун жоопкерчилик тартат.

Окуу-методикалык иштер

Окуу пландарын иштеп чыгат жана ишке ашырат; дисциплиналар боюнча жумушчу окуу пландарын иштеп чыгууну контролдойт, алардын аткарылышынын сапатын көзөмөлдөйт.

Мугалимдерди жана штаттан тышкаркы адистерди кабыл алууга жооптуу. Профессордук – окутуучулук курамдын окуу жүктөмүн бөлүштүрөт жана анын аткарылышын көзөмөлдөйт.

Мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык студенттердин билиминин сапатын жогорулатууну уюштурат жана камсыздайт. Окутуунун инновациялык технологияларын окуу процессине киргизет.

Кафедранын окуу-материалдык жана методикалык базасын жакшыртуу боюнча иштерди жүргүзөт (кабинеттерди жабдуу, кафедранын профилиндеги ишканалар жана уомдар менен иштиктүү байланыштарды түзүү).

Кафедрага бекитилген дисциплиналар боюнча окуу, окуу - методикалык адабияттарды басып чыгарууну уюштурат, пландаштырат жана көзөмөлдөйт.

Окуу-методикалык конференцияларды жана семинарларды уюштурат. Кесиптик багыт берүү үчүн жооптуу жана биринчи курска студенттерди кабыл алууну камсыздайт.

Кафедранын окууучуларына андан аркы тейлөө жана рекомендацияны кабыл алуу менен сабактарына өз ара катышууну уюштурат.

Окуу сабактарынын жана экзамендердин графиктерин түзүүгө катышат, алардын кафедра тарабынан аткарылышын көзөмөлдөйт.

Студенттердин адистик боюнча жыйынтыктарын, учурдагы көрсөткүчтөрүн жана сабакка катышуусун талдайт.

Практиканын бардык түрлөрүнө жетекчилики жана көзөмөлдүү камсыз кылат.

Мамлекеттик экзамендерди уюштуруу жана бүтүрүү квалификациялык иштерди коргоо боюнча иштерди жүргүзөт.

Окуу дисциплиналарын окутуунун сапатын жогорулатуу боюнча иштерди жүргүзөт, тиешелүү адабияттар жана методикалык иштеп чыгуулар менен камсыз болушун көзөмөлдөйт.

Кафедранын негизги дисциплиналары боюнча методикалык секциялардын, методикалык семинарлардын ишин уюштурат.

Илимий иштер

Кафедрадагы илимий иштерди перспективдүү пландаштыруунун негизинде кафедранын илимий потенциалын жогорулатуу боюнча иштерди жүргүзөт.

Кафедрага докторанттарды, аспиранттарды, стажер-изилдөөчүлөрдү, илимий изилдөөчүлөрдү тандайт жана даярдайт.

Студенттердин илимий-изилдөө иштерин уюштурат, адистиктин артыкчылыктуу багыттары боюнча студенттердин эң мыкты илимий иштерине сынектарды өткөрөт.

Илимий жана илимий-методикалык конференцияларды уюштурат жана өткөрөт.

Аспиранттардын жеке пландарын жана диссертациялардын темаларын (кафедранын отурумунда) бекитет.

Студенттердин жана аспиранттардын эл аралык жана республикалык предметтик олимпиадаларга, илимий долбоорлорго, программаларга, конференцияларга катышуусуна көмөк көрсөтөт.

Гранттарды тартуу, чарбалык келишимдерди түзүү жана ишке ашыруу боюнча иштерди уюштурат.

Тарбиялык иштер

Кызматкерлерди жана студенттерди коомдук-маданий иштерге, ошондой эле спорттук жана денени чындоочу ар кандай иш чараларга тартууну камсыз кылат.

Кызматкерлердин жана студенттердин жүрүм-турумунун моралдык принциптеринин жана моралдык-этикалык стандарттарынын сакталышы учун жооп берет.

Мамлекеттик жаштар саясатын ишке ашырууга салым кошот.

Студенттердин демилгелерин өнүктүрүүнү колдойт.

Жатаканадагы кураторлордун иштерине жана тарбия иштерин көзөмөлдөйт.

Эл аралык байланыштар

Адистик боюнча чет өлкөлүк ЖОЖдордун окутуучуларын жана студенттерин алмашуу боюнча тыгыз байланышты ишке ашырат.

Кафедрада чет өлкөлүк студенттерди окутууну камсыздайт. Гранттар боюнча иштерди уюштурат жана камсыз кылат.

Кафедра башчысынын укуктары

Кафедранын башчысы түзүмдүк бөлүмдүн жетекчисинин университеттин Уставында каралган бардык укуктарын, анын ичинде төмөнкүлөрду пайдаланат:

Кафедра үчүн милдеттүү болгон тапшырмаларды жана көрсөтмөлөрдү берүүгө, бөлүмдү өнүктүрүүнүн, уюштуруунун жана башкаруунун принциптерин сунуштоого жана ишке ашырууга.

Кафедралык фонддун финансыйлык каражаттарын жана мамлекеттик бюджеттен каржылоонун бөлүнгөн лимиттерин башкарат.

Кафедранын кызматкерлеринен жана угуучуларынан кызматтык милдеттерин аткарууну, эмгек тартибин сактоону талап кылуу.

Кафедранын кызматкерлерин жана студенттерди кызматка көтөрүү жана административдик жазалоо үчүн жетекчиликке баяндама жасоо.

Колдонуудагы мыйзамдарга карама-каршы келбegen жана жогору турган органдардын компетенциясына кирбegen, зарыл чечимдерди кабыл алуу жана аракеттерди көрүү.

Кафедранын уюштуруу түзүмүн иштеп чыгуу жана факультеттин Окумуштуулар кеңешинин бекитүсүнө киргизүү.

Кафедрадагы эмгекти уюштуруунун жана стимулдаштыруунун, коллективдин интеллектуалдык жана өндүрүштүк потенциалын максималдуу пайдаланууну камсыз кылууга жөндөмдүү формасын деканга сунуштоо.

ЖОЖдо эмгекке акы төлөөнүн колдонуудагы мыйзамдык эрежелерине жана кафедрага бөлүнгөн ресурстарга ылайык, ведомстволук бөлүктөрдүн штаттык расписаниесин жана кызматтык маянасына өзгөртүүлөрдү киргизүүнү окуу иштери боюнча проректорго сунуш кылуу.

Жабдууларды, приборлорду жана аспаптарды кафедралар боюнча баланстан баланска которуюуну координациялоо, жабдууларды эксплуатациядан чыгарууга берүү.

Жарандарга жана ишканаларга илимий жана билим берүү кызматтарын көрсөтүү үчүн бөлүмдүн кызматкерлеринен белгиленген тартипте чыгармачыл коллективдерди уюштуруу.

Кафедрага бөлүнгөн каражаттардын (финансылык жана материалдык) лимитин жана алардын наркын эсептөө эрежелерин өзгөртүү боюнча сунуштарды киргизүү.

Керектүү жабдууларды, материалдык ресурстарды ЖОЖдун жана кафедралык фонд тарабынан бөлүнгөн каражаттардын эсебинен заказ кылуу же башка уюмдардын кызмат көрсөтүүлөрү үчүн акы төлөөнү (материалдык баалуулуктарды алуу жана каттоо боюнча университетте кабыл алынган эрежелерди эске алуу менен) уюштуруу.

Кафедра башчысынын кызматтык милдеттерин аткаруу үчүн факультеттин жана университеттин жетекчилиги тарабынан ага керектүү шарттар түзүлөт.

Факультеттин деканы кафедра башчысына алдын ала билдирибестен, кафедранын кызыкчылыгын көздөгөн чечимдерди кабыл алууга укугу жок.

Жоопкерчилик

Кафедра башчысы төмөнкүлөргө жооптуу:

ушул кызматтык нускамада каралган өзүнүн кызматтык милдеттерин Кыргыз Республикасынын колдонуудагы Эмгек кодексинде аныкталган чектерде талаптагыдай аткарбагандыгы же толук аткарбагандыгы үчүн;

Кыргыз Республикасынын колдонуудагы эмгек жана жарандык мыйзамдарында аныкталган чектерде материалдык зиян келтиргендиги үчүн.

ОКУТУУЧУНУН КЫЗМАТТЫК НУСКАМАСЫ **(профессор, доцент, улук окутуучу, ассистент)**

Жалпы жоболор

Окутуучу профессордук – окутуучулук курамга кирет.

Окутуучунун (профессор, доцент, улук окутуучу, ассистент) бош кызматка орноштуруу ЖОЖдогу бош кызмат орундарын ээлөө жобосуна ылайык контракттык-конкурстун негизинде жүргүзүлөт.

Окутуучу төмөнкүлөрдү билиши керек:

- Кыргыз Республикасынын Конституциясын;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, билим берүү маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана билим берүү органдарынын токтомдорун жана чечимдерин;
- мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарын;
- окутулуп жаткан предмет боюнча окутууну уюштуруунун мазмунун жана принциптерин;
- негизги технологиялык процесстерин жана адистиктин профилине ылайык иштөө ықмаларын;
- кесиптик окутуунун педагогикасын, психологиясын жана методикасын;
- студенттерди окутуунун жана тарбиялоонун заманбап формаларын жана ықмаларын;
- эмгекти коргоо, коопсуздук техникасы жана өрткө каршы эрежелерин жана нормаларын.

Окутуучу түздөн-түз кафедра башчысына баш ийет. Окутуучу жок болгон мезгилде (эс алуу, ооруп калуу ж.б.) анын милдеттерин окуу иштери боюнча проректордун буйругу менен дайындалган адам аткарат. Бул адам тиешелүү укуктарга ээ болот жана өзүнө жүктөлгөн милдеттердин сапаттуу жана өз убагында аткарылышы үчүн жоопкерчилик тартат.

Жоопкерчиликтер

Студенттерди мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык окутууну жүргүзөт.

Педагогикалык процесстин жогорку эффективдүүлүгүн камсыздайт, студенттердин өз алдынчалыгын, демилгелүүлүгүн, чыгармачылык жөндөмүн өстүрөт.

Студенттердин адистик боюнча керектүү теориялык жана практикалык билимдерди жакшы өздөштүрүүсүнө, ошондой эле аналитикалык иш көндүмдөрүн калыптандырууга көмөктөшүүчү окутуунун эң натыйжалуу формаларын, ықмаларын жана каражаттарын, жаңы педагогикалык технологияларды колдонот.

Окуучулардын кесиптик чеберчилигин калыптандырат. Студенттерди алган билимдерин практикалык иштерде колдонууга даярдайт.

Билим берүү программаларын иштеп чыгууга катышат, алардын окуу планына жана окуу процессинин графигине ылайык ишке ашырылышы, бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапаты үчүн жоопкерчилик тартат.

Ишке ашырат:

- лекцияларды окуу;
- практикалык сабактарды, семинарларды, жыйынтыктоочу аңгемелешүүлөрдү, коллоквиумдарды, симуляциялык оюндарды, тестирлөө, өз алдынча окууларды өткөрүү;
- курсук иштерди, рефераттарды, жазуу жүзүндөгү экзамендерди, структураланган көйгөйлүү дилбаяндарды, эсселерди, бүтүрүүчүлүк квалификациялык (дипломдук) иштерди кабыл алуу жана текшерүү;
- зачетторду, дифференцияланган зачетторду, экзамендерди кабыл алуу;
- студенттердин өз алдынча иштерин пландаштыруу жана башкаруу.

Атайын бөлүнгөн saatтарда студенттерге кенеш берет. Өндүрүштүк жана квалификациялык практикалардын программаларын иштеп чыгууга катышат Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапаты үчүн жооптуу.

Билим берүүнүн жогорку илимий деңгээлин камсыз кылган илимий-изилдөө иштерин уюштурат, бул ишке жетекчилик кылат жана ага студенттерди тартат.

Окуучулардын чогулуштарына жана окуу-методикалык иштердин башка формаларына катышат.

Программаларды жана зарыл болгон окуу-методикалык материалдарды даярдоого катышат.

Окуу предметин колдойт, сабактарга катышуу режимин көзөмөлдөйт.

Университеттин Уставын жана ички эмгек тартибин сактайт.

Университеттин жана анын бөлүмдөрүнүн руханий жана материалдык баалуулуктарына кылдаттык менен мамиле кылат.

Өзүнүн илимий-теориялык деңгээлин жогорулатат.

Практикалык тажрыйбасын, кесиптик квалификациясын, педагогикалык чеберчилигин жогорулатат.

Студенттердин эркиндиктерин жана укуктарын сактайт, болочок адистердин укуктарын жана жеке кадыр-баркын урматтайт, алардын маданий жактан өсүшүнө кам көрөт.

Жалпы кабыл алынган моралдык жана этикалык стандарттарды сактайт.

МжӨИ кафедрасынын башчысы,
ф-м.и.к., доцент

Ж.Ж.Доталиева